

Laboratorium 3

Metody Numeryczne

Instrukcja:

Na zajęciach należy wykonać poniższe zadania, dokonać testu na platformie github, a następnie sporządzić sprawozdanie zawierające odpowiedzi z komentarzami.

Biblioteki niezbędne do wykonania zadania:

(instalacja: "pip install numpy scipy matplotlib memory_profiler")

```
In [2]: #import main

import numpy as np
import scipy
import matplotlib
import matplotlib.pyplot as plt
import math
from typing import Union, List, Tuple

%load_ext memory_profiler
```

Materiały przygotowujące:

- Standard IEEE 754 [PL \(https://pl.wikipedia.org/wiki/IEEE_754\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/IEEE_754) [EN \(https://en.wikipedia.org/wiki/IEEE_754\)](https://en.wikipedia.org/wiki/IEEE_754)
- Liczba zmiennoprzecinkowa [PL \(https://pl.wikipedia.org/wiki/Liczba_zmiennoprzecinkowa\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Liczba_zmiennoprzecinkowa) [EN \(https://en.wikipedia.org/wiki/Floating-point_arithmetic\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Floating-point_arithmetic)
- Arytmetyka zmiennoprzecinkowa [Python \(https://docs.python.org/3.7/tutorial/floatingpoint.html\)](https://docs.python.org/3.7/tutorial/floatingpoint.html)

Profilowanie kodu:

- [timeit \(https://docs.python.org/2/library/timeit.html\)](https://docs.python.org/2/library/timeit.html) - profilowanie czasu wykonywania kodu
- [memit \(https://pypi.org/project/memory-profiler/\)](https://pypi.org/project/memory-profiler/) - profilowanie pamięci zużywanej przez kod

Zarówno timeit jak i memit wspierają magic command w Jupyter notebook, co obrazuje poniższy przykład:

```
In [8]: def func(size):
        a = np.random.random((size,size))
        b = np.random.random((size,size))
        c = a + b
        return c

        for size in [100, 1000, 10000]:
            print('SIZE: ', size)
            print('Timing: ')
            saved_timing = %timeit -r 5 -n 10 -o func(size)
            saved_timing.average # średni czas próby
            saved_timing.stdev   # odchylenie standardowe
            print('Memory usage: ')
            %memit func(size)
            print('\n')
```

SIZE: 100
 Timing:
 298 μ s \pm 78.7 μ s per loop (mean \pm std. dev. of 5 runs, 10 loops each)
 Memory usage:
 peak memory: 123.07 MiB, increment: 0.26 MiB

SIZE: 1000
 Timing:
 30.4 ms \pm 780 μ s per loop (mean \pm std. dev. of 5 runs, 10 loops each)
 Memory usage:
 peak memory: 123.16 MiB, increment: 0.09 MiB

SIZE: 10000
 Timing:
 3.5 s \pm 364 ms per loop (mean \pm std. dev. of 5 runs, 10 loops each)
 Memory usage:
 peak memory: 2335.03 MiB, increment: 2211.95 MiB

Zadanie 1.

Zaimplementuj funkcję p_diff , która przyjmuje jako parametry wartości całkowite n i rzeczywiste c oraz zwraca różnicę (co do wartości bezwzględnej) dwóch wyrażeń P_1 oraz P_2 :

- a) $P_1 = b - b + c$
 b) $P_2 = b + c - b$

gdzie $b = 2^n$

Analizując różnicę w otrzymanych wynikach zastosuj wartości:

- $n \in \{1, 2, 3 \dots 50\}$
- $c \in \{0.1, 0.125, 0.25, 0.33, 0.5, 0.6\}$

Następnie odpowiedź i zilustruj wykresami pytania:

1. Jaki wynik powinniśmy otrzymać?
2. Które z liczb mają skończoną a które nieskończoną reprezentację?
3. Dlaczego wyniki się od siebie różnią?
4. Jaki typ błędu tutaj występuje?

5. Czy istnieje możliwość poprawy działania tych wyrażeń, jeżeli tak to w jaki sposób?

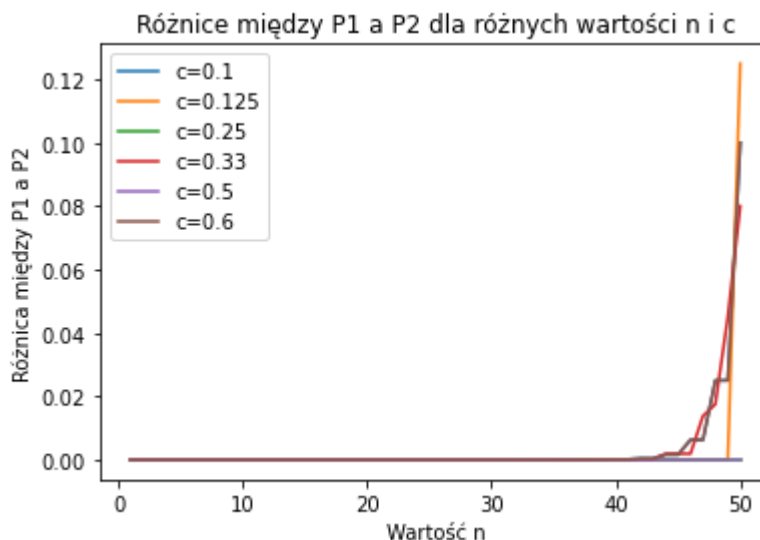
```
In [4]: def p_diff(n, c):
        b = 2 ** n
        p1 = b - b + c
        p2 = b + c - b
        return abs(p1 - p2)

        results = []
        for n in range(1, 51):
            for c in [0.1, 0.125, 0.25, 0.33, 0.5, 0.6]:
                diff = p_diff(n, c)
                results.append((n, c, diff))

        n_values = list(range(1, 51))
        c_values = [0.1, 0.125, 0.25, 0.33, 0.5, 0.6]

        for c in c_values:
            diffs = [diff for n, _, diff in results if _ == c]
            plt.plot(n_values, diffs, label=f'c={c}')

        plt.xlabel('Wartość n')
        plt.ylabel('Różnica między P1 a P2')
        plt.legend()
        plt.title('Różnice między P1 a P2 dla różnych wartości n i c')
        plt.show()
```


Odpowiedzi na pytania

1. Jaki wynik powinniśmy otrzymać?

Oczekujemy, że wynik będzie zawsze równy 0, ponieważ obie wyrażenia są identyczne

2. Które z liczb mają skończoną a które nieskończoną reprezentację?

Wartości n są całkowite, więc mają skończoną reprezentację. Wartości c są dziesiętnymi ułamkami, które w postaci dziesiętnej mają skończoną reprezentację dla podanych wartości.

3. Dlaczego wyniki się od siebie różnią?

Wyniki różnią się ze względu na ograniczoną precyzję arytmetyki zmiennoprzecinkowej w komputerze.

Niektóre wartości zmiennoprzecinkowe nie mogą być dokładnie reprezentowane, co prowadzi do błędów obliczeń.

4. Jaki typ błędu tutaj występuje?

Błąd reprezentacji zmiennoprzecinkowej (floating-point representation error) jest głównym typem błędu w tych obliczeniach.

Jest to wynik ograniczonej precyzji w reprezentowaniu liczb rzeczywistych.

5. Czy istnieje możliwość poprawy działania tych wyrażeń, jeżeli tak to w jaki sposób?

Można unikać tego rodzaju błędów, stosując odpowiednie metody zaokrąglania lub biblioteki do obliczeń na liczbach zmiennoprzecinkowych.

Jedną z popularnych bibliotek do obliczeń o dużej precyzji jest biblioteka `decimal` w Pythonie.

Zadanie 2.

Wartości funkcji e^x można obliczyć w przybliżeniu z szeregu Taylora w następujący sposób:

$$e^x \approx \sum_{i=0}^N \frac{1}{i!} x^i$$

na podstawie przedstawionych informacji zaimplementuj funkcję `exponential` która oblicza e^x zadaną dokładnością N . Porównaj działanie utworzonej funkcji z [numpy.exp](https://docs.scipy.org/doc/numpy-1.15.1/reference/generated/numpy.exp.html) (<https://docs.scipy.org/doc/numpy-1.15.1/reference/generated/numpy.exp.html>). Odpowiedz na pytania:

1. Jaki typ błędu obrazuje omawiany przykład?
2. Dokonaj analizy błędów bezwzględnych i względnych w zależności od wartości n .

```
In [5]: def exponential(x,N):
        result = 0
        term = 1
        for n in range(N):
            result += term
            term *= x / (n + 1)
        return result

x = 2.0 #Przykładowa wartość x
N = 10 #liczba wyrazów w szeregu Taylora

approx_value = exponential(x,N)
exact_value = np.exp(x)
print(f'Przybliżona wartosc: {approx_value}')
print(f'Dokładna wartosc (numpy): {exact_value}')
```

Przybliżona wartosc: 7.3887125220458545

Dokładna wartosc (numpy): 7.38905609893065

1. Jaki typ błędu obrazuje omawiany przykład?

Omawiany przykład obrazuje błędy bezwzględne i względne.

2. Dokonaj analizy błędów bezwzględnych i względnych w zależności od wartości n

Im większa wartość N , tym mniejszy jest błąd bezwzględny, co oznacza, że przybliżenie jest dokładniejsze

Zadania 3.

Zaimplementuj 2 funkcje coskx1 i coskx2 , realizujące rekurencyjnie przybliżanie wartości $\cos(kx)$ w następujący sposób:

- Metoda 1:

$$\cos(m+1)x = 2\cos x \cdot \cos(mx) - \cos(m-1)x$$
- Metoda 2:

$$\cos(mx) = \cos x \cdot \cos(m-1)x - \sin x \cdot \sin(m-1)x$$

$$\sin(mx) = \sin x \cdot \cos(m-1)x + \cos x \cdot \sin(m-1)x$$

Następnie przeanalizuj otrzymane rezultaty dla różnych k .

Wskazówka Do wyliczenia wartości $\sin(x)$, $\cos(x)$ (dla $k = 1$) można użyć funkcji biblioteki numpy. Pozostałe wartości dla $k > 1$ należy wyznaczyć rekurencyjnie.

```
In [6]: def coskx1(x, k, n):
        if n == 0:
            return np.cos(k * x)
        elif n == 1:
            return 2*np.cos(x)*np.cos(k * x)-np.cos(x)
        else:
            return 2*np.cos(x)*coskx1(x,k,n-1)-coskx1(x,k,n-2)

    def coskx2(x, k, n):
        if n == 0:
            return np.cos(k*x)
        elif n == 1:
            return np.cos(x)*coskx2(x,k,n-1)-np.sin(x)*np.sin(k*x)
        else:
            return np.cos(x)*coskx2(x,k,n-1)-np.sin(x)*np.sin(k*x)

    x = 1.0
    k = 2
    n_values = [0, 1, 2, 3]
    for n in n_values:
        result1 = coskx1(x,k,n)
        result2 = coskx2(x,k,n)
        exact_value = np.cos(k*x)

    print(f'n = {n}:')
    print(' ')
    print(f'Metoda 1: {result1}')
    print(f'Metoda 2: {result2}')
    print(f'Dokladna wartosc (numpy): {exact_value}')
```

n = 3:

Metoda 1: 0.2836621854632264

Metoda 2: -1.4675634319175765

Dokladna wartosc (numpy): -0.4161468365471424

Zadanie 4.

Używając funkcji `timeit` oraz `memit` zbadaj czas działania oraz zużycie pamięci funkcji z Zadania 2 w zależności od różnych wartości N .

Sporządź wykresy:

- czasu obliczenia danego przybliżenia liczby e w zależności od N . W tym celu wykorzystaj funkcję [errorbar](https://matplotlib.org/3.1.1/api/_as_gen/matplotlib.pyplot.errorbar.html) (https://matplotlib.org/3.1.1/api/_as_gen/matplotlib.pyplot.errorbar.html), oraz zwracane przez *timeit* wartości średnie oraz ich odchylenie standardowe.
- błędu bezwzględnego przybliżenia liczby e od czasu jego wykonania.

Wskazówka Użyj opcji -o (output) dla *timeit* aby zapisać wynik do zmiennej. Opcje -r (runs) i -n (ilość prób) decydują o ilości wykonanych prób.
Do wizualizacji wyników użyj skali logarytmicznej.

```

In [7]: from functools import partial
        from timeit import timeit

        def measure_time(func, N, x=2.0):
            time = timeit(partial(func, x, N), number=10000, globals=globals()) / 10
            return time

        def exponential(x, N):
            result = 0
            term = 1
            for n in range(N):
                result += term
                term *= x / (n + 1)
            return result

        N_values = [10, 100, 1000, 10000, 100000]
        times = []

        for N in N_values:
            time = measure_time(exponential, N)
            times.append(time)

        plt.figure(figsize=(6, 4))
        plt.errorbar(N_values, times, yerr=np.std(times), fmt='o-', label='Czas obliczeń')
        plt.xlabel('N')
        plt.ylabel('Czas (s)')
        plt.xscale('log')
        plt.yscale('log')
        plt.legend()
        plt.title('Czas obliczeń liczby e')
        plt.show()

        exact_value = np.exp(2.0)
        errors = [np.abs(exponential(2.0, N) - exact_value) for N in N_values]
        plt.figure(figsize=(6, 4))
        plt.errorbar(times, errors, fmt='o-', label='Błąd bezwzględny')
        plt.xlabel('Czas (s)')
        plt.ylabel('Błąd bezwzględny')
        plt.xscale('log')
        plt.yscale('log')
        plt.legend()
        plt.title('Błąd bezwzględny przybliżenia liczby e')
        plt.show()

```

